

nosno samostalna demokratska stranka. Klicali so se močje iz poedinih krajev ter se jim je naročilo, naj pridobijo za nacionalni blok toliko in toliko glasov.

Kakor je državna vlast na vse mogoče načine podpirala samostalno demokratsko stranko, tako je Slov. ljudski stranki delala vse mogoče zapreke. Listi Slov. ljudske stranke so se plenili in nazadnje ustavili. Tako sta bila med drugim ustavljena »Domoljub«, »Slovenski Gospodar« in »Straža«, ki so neprimerno mnogo storili za gospodarski napredek našega ljudstva. Tako se je naši stranki vzelo glavno obrambno in podučno sredstvo.

Samostalno demokratska stranka je pred volitvami izdala geslo, da je edino ona državotvorna, vse druge stranke, ne izvzemši radikalne, pa nimajo državotvornega značaja. V okrožju Maribor—Celje se radikalna stranka ni hotela pridružiti takozvanemu nacionalnemu bloku, dobro vedoč, da je ta blok po svojem bistvu in namenu zgolj samostalno demokratski, ki nima drugega namena, nego da pridobi samostalnim demokratom glasove, katerih jim ljudstvo dati neče. Zato so samostalni demokratje po svojih listih srdito in surovo napadali radikalno stranko in njene voditelje.

Ako so samostalni demokratje celo radikalno stranko, kar se tiče njene državnosti in državotvornosti, razglašali kot manjvredno, se ni čuditi, da so našo stranko natolcevali in psovali kot separatistično in protidržavno. Obrekovanje ni imelo nobenega vpliva na neodvisne stanove in na strnjene vrste slovenskega ljudstva. — Ogromna večina slovenskega naroda je preko nesramnih psovov samostalno demokratske stranke prešla s tistim prezirom, ki ga zaslužijo ljudje takšnih moralnih lastnosti.

Drugače pa je z ljudmi, ki so odvisni, zlasti z uradniki. Na uradnike v Sloveniji je bil vršen takšen teror, takšen pritisk, da ga naša zemlja ne pozna. Vse osebe, o kojih samostalno demokratski matadorji niso bili sigurni, da so njihovi brezpogojni sluge in slepo orodje v njihovih rokah, so bili premeščeni. V jako veliki meri se je tako premeščevanje godilo med učiteljstvom, kjer je bilo na brezvesten in podel način pogazeno načelo stalnosti na največjo škodo učiteljstva samega.

Med uradniške vrste se je vlezlo toženje in denuncianstvo najgorje vrste. Kdor ni brezpogojno trobil v samostalno-demokratski rog, je bil ožigan kot sumljiv in kot nesposoben za uradniško službo. Uradništvo je trpelo prave muke. Tajništvo samostalno demokratske stranke v Mariboru je pošiljalo uradnikom in poduradnikom pisma s posebnim opozorilom, da imajo čuvarji skrinjic liste nacionalnega bloka naročilo, naj pazijo na kretnje volilcev uradnikov, kako bodo volili. Poleg tega nasilja, kojemu je bilo izpostavljeno uradništvo, se je vršil z zakonom nabranjen pritisk na gospodarsko odvisne ljudi. Pretilo se jim je (slučaj delavcev zaposlenih v kopališču Dobrna), da izgubijo službo, ako ne glasujejo za nacionalni blok; drugod, kakor n. pr. v Rušah so se grožnjam dostavljale še obljube. Samostalno demokratska stranka je kot kapitalistična stranka med delavskimi sloji brez simpatij, celo osovražena je. Ako je med njimi dobila nekaj glasov, je to staviti na račun gospodarskega pritiska in pa podkupovanja. — Denarja iz volilnega fonda je bilo dosti na razpolago, in kdor se je hotel dati z denarjem prepričati, kako državotvorno delo stori s tem, da glasuje za listo nacionalnega bloka, je dobil denar, in kdor je hotel piti na ta namen, njemu se je plačalo vino ali žganje.

»Tisti, ki jih nisi videl priti nazaj, so padli, kakor jih bo padlo sto — in še enkrat stotisoč drugih, ako se nas ne usmili ljubi Bog, kajti cesar ljubi samo vojsko! Da svojim bratom preskrbi krone, je prelił že več krvi, nego je storila naša velika revolucija, da ljudem pribori pravice.«

Zopet sva se lotila dela, opazke gospoda Guldena pa so mi dale dosti misliti.

Res da sem šepal nekoliko z levo nogo, a koliko drugih, ki o tudi bili pohabljeni, je ljub temu moralo iti v vojsko!

Vse te misli so mi rojile po glavi in če sem dolgo mislil na to, sem postal zelo žalosten. To se mi je zdelo grozno, ne samo, ker vojske nisem imel rad, ampak še bolj, ker sem se hotel oženiti s svojo sestrično Katarino. Bila sva nekako skupaj vzgojena in živahnejše ter segevejšje deklce pač ni bilo. Bila je playolaska z modrimi očmi, rdečih lic in kot mleko belih zob ter skoro 18 let stara. Jaz sem jih imel 19. Marjeta je bila videti zelo zadovoljna, kadar me je videla prihajati vsako nedeljo zjutraj, da sem pri njih zajtrkoval in obedoval.

Potem sva šla s Katarino na sadni vrt za hišo. Skupaj sva jedla isto jabolko in isto hruško in ni jih bilo srečnejših ljudi na svetu.

Samo jaz sem spremljal Katarino k veliki maši in k večernicam. Ob žegnanju se je vedno držala moje roke in ni hotela plesati z nobenim drugim fantom iz vasi. Vsak je vedel, da se bova vzela, ako pa me zadene nesreča, da me vzamejo, bo vsega konec. Želel sem si, da bi bil še stokrat bolj šepav, kot sem bil, kajti takrat so pobirali najprej šepse fante, potem oženjence brez otrok in slednjič tiste z enim otrokom, zato sem si mislil nehote: »Ali so šepci boljši od oženjencev? Ali bi te utegnili dati h konjeništvu?« — Ta misel me je delala žalostnega; najrajši bi bil pobegniti.

Najbolj pa sem se bal leta 1812, ko se je pričela vojaka z Rusi. Od februarja do konca maja je šel polk za polkom skozi mesto: dragonci, kirasirji, karabinci, bozarji, ulanci vseh barv, artiljerija, vozovi s streljivom, huzniki, prtljago in živežem, drug za drugim kot reka, ki se neprestano vali naimo.

Spominjam se še, da so ta vlak otvorili grenadirji, ki so imeli s sabo velike, z volni uprežene vozove. Voli so

Predsedniki volilnih odborov na poedinih voliščih, kateri so bili pristaši samostalne demokratske stranke, in teh je bila večina, so izrabljali svoj položaj, za nedovoljeno agitacijo za samostalno demokratsko stranko in zato, da bi se število glasov za druge stranke, zlasti za Slovensko ljudsko stranko čim največ zmanjšalo.

Navedel sem le nekoliko slučajev iz velikega broja onih protizakonitih činov, katerim se ima nacionalni blok zahvaliti za svoj mandat, ki ga je dobil.



Zlatorog milo ima vse dobre lastnosti, ki jih gospodinja pričakuje od dobrega mila: visoko čistilno moč, veliko množino pen in izvanredno izdatnost; vsled tega napravi iz vsakega perila v najkrajšem času snežnobel dišeč zaklad. Zato uporabljajte samo Zlatorog milo!

Dr. Pivko dolži naše ljudi nepoštenosti.

Samostalno-demokratski poslanec dr. Pivko je v svojem prvem govoru v narodni skupščini trdil: njemu je znano, da je na volišču Sv. Marka niže Ptujca dobil 40 kroglic, a pri štetju glasov jih je volilna komisija našla v njegovi skrinjici samo 16. Dr. Pivko je tudi povdaril, da ima v rokah izjave 40 volilcev, da so glasovali za njegovo kandidatno listo. S tem je dr. Pivko obdolžil volilno komisijo pri Sv. Marku, da ni pravilno postopala ter mu je na nepojasnen način odvzela čez 20 glasov.

Dr. Pivko je izrekel težko obdolžitev nad našimi župani, člani volilne komisije in čuvarji skrinjic. Obdolžil je s tem naše poštene močje, da so nepošteno ravnali. Navedel sicer ni nobenega dokaza. Tistih 40 njegovih »izjav« smatramo, da so podobne povesti »Tisoč in ena noč.« V volilni komisiji pri Sv. Marku so bili sami poštene močje; tudi Pivkova stranka je imela svojega zastopnika.

Pred celo slovensko javnostjo povemo, da je to sumničenje grdo obrekovanje in sramotenje, da celo kaznjivo dejanje! Kdor dolži naše poštene gg. župane in občinske odbornike nepoštenosti in jim očita, da so manipulirali (kradli) volilne kroglice v korist naše stranke tak človek, najsiho kdorkoli, spada na zatožno klop. Povdarjamo, da so vsi naši glasovi, ki jih je v Sloveniji nad 105.000, pošteno pridobljeni. Balkanskih volitev, balkanskih sredstev naši ljudje ne poznajo in jih tudi ne bodo nikdar uporabljali.

Dr. Pivko je grdo žalil poštene slovenske močje pri Sv. Marku. Izrekel je nad njimi težko obdolžitev. Te žalit-

bili namesto konj, da bi bili pozneje, ko bi ne bilo več zalog, vojski za hrano.

»To je pametna misel!« so govorili ljudje. »Ko grenadirji ne bodo več mogli živiti volov, bodo voli živili grenadirje.« A tisti, ki so tako govorili, niso vedeli, da morejo voli na dan prehoditi kvečjemu sedem do osem milj in na vsakih osem dni pohoda potrebujejo najmanj en dan počitka, tako da so bile uboge živali že brez parkljev, da so jim pene tekle iz gobcev in oči štrlele iz glave, da jim je vrat tičal med pleči in da jih je bila sama kost in koža. Tri tedne smo videli iti skozi mesto cele vrste teh živali, ki so bile čezmčez ranjene od bajonetov. Meso je postalo zelo po ceni, ker so pobili mnogo teh volov, a malokdo je maral zanje, ker je bolno meso nezdravo. Prišli niso niti 20 milj onkraj Rena.

Pozneje smo videli mimo iti celo morje suhic, sabelj in čelad. Vse to se je zagvozilo pod francoskim vrati, šlo dalje po veliki cesti čez paradni trg in pri nemških vratih zopet ven.

Slednjič so navsezgodaj dne 10. maja 1812 topovi iz arzenala naznanili gospodarja vsega tega. Jaz sem še spal, ko je počil prvi strel in so mala stekla mojega okna zaropotala kot boben. Skoro isti hip je gospod Gulden s prizgano svečo v roki odprl vrata in rekel:

»Vstani — on je tu!«

Odprla sva okno. V nočni temi sem videl kakih sto dragoncev, od katerih jih je več nosilo goreče balde, kako so v diru prišli sem od francoskih vrat. Bakljada je kot odsvit požara švigala čez hišna pročelja in iz vseh oken so se slišali klici: »Živio cesar! Živio cesar!«

Pravkar sem opazoval voz, ko se je konj zaletel v steber, ob katerega je mesar Klein navadno privezaval vole, ter padel. Kot mrtve je dragonec z razprostrtimi nogami telebnil ob tla, čelada se je zavalila v jarek, in tisti hip se je neka glava nagnila iz voza pogledat, kaj se je zgodilo, debela, blela, široka glava s čopom las na čelu — to je bil Napoleon. Dvignil je roko, kot bi hotel ponosljati, ter rekel nekaj besed. Častnik, ki je jahal poleg kočije, se je pripognil, da bi mu odgovoril. On pa je ponosljaj in krenil okrog ogla, klici pa so se podvojili in topovi so gromeli.

To je bilo vse, kar sem videl.

ve poštene Slovenci ne bomo nikdar pozabili. Ko se pride dr. Pivko zopet ponujat v knetske občine, bomo zahtevali od njega, da nam odgovori, zakaj je žalil Slovence sploh in posebej še člane volilnih odborov.

Zakaj je sladkor tako drag?

Naše ljudstvo še ni nikdar tako obupano tožilo o nenosni draginji in manjvrednosti domačih pridelkov, kakor letos. Vseposvoda se sliši tožba: Kar imam za prodati, nima cene, kar pa moram kupiti, je silno drago. Zato napreduje z grozečo naglico zadolževanje kmetov in kmalu bo napredaj vse polno kmetij po sramotnih cenah, ker ne bo denarja.

Sladkor je danes silno drag. V Jugoslaviji se potroši tega blaga za več sto milijonov na leto. Ko se je država SHS ustanovila, smo morali za 250 do 300 milijonov din. sladkorja uvažati iz drugih držav, večinoma iz Čehoslovaške. Ker pa imamo za sladkorno peso izvrstna polja in se hoče vsaka država kolikor mogoče otrešiti tujega uvoza, je bilo pravilno in pravično, da je naša država uvedla za tuji sladkor visoko uvozno carino v približnem znesku 5 din. za kilogram, da na ta način zaščiti domačo produkcijo in pozivi vsled visokih cen veselje do sejanja sladkorne pese in do ustanavljanja novih tovarn. V dosegu tega visokega cilja osamosvojitve je narod voljno prenašal visoke cene, žrtvujoč milijone in milijone za to važno panogo domače industrije v nadi, da bodo sladkorne cene padle takoj na svetovno pariteto, kakor hitro bi naša produkcija zadostila domači porabi. Vsled visoke zaščitne carine in narodne poštivalnosti je lani produkcija sladkorja dosegla višino domačega konzuma ter ga celo prekoračila za 60 do 70 milijonov kg. Sedaj bi seveda cena sladkorja morala pasti vsaj za znesek zaščitne carine, t. j. za 4 do 5 din. pri kg. kajti glavni vzrok visokih cen in zaščitne carine je dosežen: domača sladkorna industrija krije domače potrebe; domovina stoji na lastnih nogah.

Zalibog pa sedaj ne opažamo padanja sladkornih cen, ker hoče tistih osem jugoslovanskih sladkornih tovarn, katerim je narod pomagal do korita, še nadalje izrabljati dosedajne visoke cene. Iz narodnih žuljev ustvarjena narodna industrija hoče v tem slučaju izsesavati narod kot pijavka na podlagi liberalnega kapitalističnega in nedemokratskega svetovnega naziranja. Kaj ji mar država! Država oblast naj čuva, da ne pride do kravalov. Zato vidimo tu, da te fabrike nočejo prodati svojega preostanka v inozemstvo (ker bi ga morala dati ceneje in z manjšim dobičkom), vkljub temu, da bi s tem ojačile našo trgovsko bilanco za 300 do 350 milijonov din. Nočejo pa tudi domačim posestnikom dovoliti za sladkorno peso takih cen, da bi pokrile vsaj pridelovalne stroške. Kaj jim zato, če strada 170.000 do 180.000 pridelovalcev sladkorne pese, kaj jim zato, če trpi ubogi delavec in uradnik po vsej državi tudi še nadalje brez potrebe. Mastni profiti naših sladkornih tovarn so lansko leto dosegli 400 do 500%. Tovarne, ki so investirale v svoje podjetje 15 do 20 milijonov din., so zaslužile v enem letu 80 do 100 milijonov din. In pri tem naj ostane v škodo naroda. Sliši se celo, da hočejo še pritisniti na vlado, da poviša zaščitno carino na sladkor, da bi zamogli na podlagi te povišane carine doseči še višje cene. Narod hočejo sleči do golega. Da bi lažje dosegli svoj namen, nočejo posestnikom izplačati od-

Cesar se ni ustavil v Pfalzburgu. Ko se je že dalje peljal proti Zabernu, je artiljerija izstrelila zadnje strele. Potem je bilo zopet tiho. Straže pri francoskih vratih so zopet dvignile most in stari urar me je vprašal:

»Ali si ga videl?«

»Da, gospod Gulden!«

»Dobro!« je rekel. »Ta mož ima v rokah življenje nas vseh, samo dihanje mu je treba preko nas in po nas je. Hvalimo Boga, da ni hudoben, sicer bi svet gledal strašne stvari kot za časa barbarskih kraljev in Turkov.«

Ves je bil vtopljen v misli. Čez nekaj časa je še pristavil:

»Zdaj greš zopet lahko v posteljo. Ura je bila še le tri.«

Vrnil se je v svojo sobo, jaz pa sem legel v posteljo. Po prejšnjem hrupu je bilo zunaj nenavadno tiho in do svita sem neprestano mislil na cesarja. Tudi na dragonca sem se spomnil in rad bi bil vedel, je li umrl vsled padca. Drugi dan smo zvedeli, da so ga spravili v bolnico in da bo okrevaj.

Od tistega dne do konca septembra so po cerkvah peli mnogo zahvalnic in za vsako novo zmago 21krat ustrelili s topovi. To se je skoro vedno zgodilo zjutraj in gospod Gulden je vsakokrat zaklical:

»He, Jožef! Se ena drbljena zmaga! 50.000 mrtvih, 25 zastav, 100 topov! Vse dobro poteka. Vse v redu! Zdaj bo samo še treba novega nabora, da nadomestijo tiste, ki so padli.«

Nato je odprl vrata in videl sem, kako si je čemerno, plesast in gorkotek ter z razgaljenim vratom v umivalniku umival lice.

»Ali mislite, da bodo pobrali tudi hromce, gospod Gulden?« sem vprašal plašno.

»Ne, ne«, je odgovoril dobrodušno, »nič se ne boj fant. Ti nikakor niso za službo. Bomo že tako naredili. Le pridno delaj, zaradi drugega pa ne imej skrbi.«

Opazil je moj nemir in to ga je bolelo. Svoje žive dni nisem poznal boljšega človeka. Pozneje se je oblekel, da pojde navijet ure po mestu, pri krajnem poveljniku, pri županu in pri drugih odličnjakih. Jaz sem ostal doma. (Dalje prih.)

dane sladkorne pese, rekoč: podpirajte naše zahteve po povzvišanju carine in mi vam izplačamo ves dolg. Posestniki pa tega nočejo storiti in bodo rajši opuščali na mnogih mestih sejanje pese. Na ta način bo krasno razvita sladkorna industrija začela zopet pešati vsled lakomnosti osmihih fabrik.

Ako računamo, da porabi v naši majhni Sloveniji vsak človek približno samo 6 do 8 kg sladkorja povprečno na leto, zneso to za ves narod že 25 do 30 milijonov din. preplačila glede svetovnih cen in 25 do 30 milijonov din. po teče v široke žepe sladkornih fabrik. Vsa Jug slavija pa plača letno 250 do 300 milijonov din. v nenasične malhe sladkorne... magnatov. Ali je to narodno gospodarstvo? Ali sme iti tako naprej?

Takemu neupravičenemu izmozgavanju celega naroda po osmihih fabrikah mora vlada narediti konec! Vlada mora znižati sladkorne cene na svetovno pariteto, ali pa odstraniti sedaj nepotrebno zaščitno carino za sladkor, da se omogoči prosta konkurenca. Prosta konkurenca z odprtjem mej za sladkor ne more več škodovati domači industriji, ker proizvaja že nadprodukcijo. Ako pa sedajna vlada tega noče ali ne more izvesti, pa naj odstopi, kajti narod je že dovolj krvavel za to panogo domače industrije.



Lord Curzon umrl.

Dne 20. t. m. je umrl znani angleški državnik lord Curzon. Rojen je bil dne 11. januarja 1859, leta 1886 je bil pa prvič izvoljen za poslanca v gosposki zbornici. Leta 1899 je postal indijski podkralj. Njegova politika v Indiji je bila naperjena proti Rusiji in tudi pozneje se je vedno zalagal in zavzemal za to, da bi bila Anglija kar najaktivnejša v protiruski fronti.

Prireditve.

Orliška srenja Središče priredi v nedeljo, dne 29. t. m., ob pol osmih zvečer svojo II. telovadno akademijo v prostorih Kat. doma v Ormožu. Spored akademije tvori 17 zelo pestrih točk. Posebno bodo ugajale gledalcem ljubke telovadne igrice mladenk in gojenk. Glavna točka akademije bodo gotovo »Predice« v narodnih nošah, in simbolično-ritmične vaje članic »Tri dobe češke zemlje.« Za zaključek izvajajo članice krasne umetniško-simbolične vaje »Gor čez izaro« v žalnih oblekah. Vstopnina: sedeži 7 in 8 din., stojšča 4 din. Blagejna se odpre 29. 3. ob 8. uri zjutraj. Z javnim nastopom v sporedu akademije hoče orlovska mladina, združena v organizaciji katoliške misli, boreča se za vzvišen cilj in smoter, pokazati javnosti, kaj zmora doseči na polju izobrazbe, naprednosti in umetnosti.

Politično društvo v Konjicah ima v nedeljo, dne 29. marca, po rani službi božji svoj redni letni občni zbor v kmečki hranilnici in posojilnici.

Tedenske novice.

Čitateljem in prijateljem podlistka »Džungla« v pojasnilo. Od raznih strani prihajajo na uredništvo vprašanja: Kdaj bo začelo v »Gospodarju« izhajati nadaljevanje in konec zanimivega podlistka »Džungla«? Podlistek je prevajal iz angleškega izvirnika mariborski bogoslovni profesor g. dr. Jehart. Dr. Jehart je krog Božiča odpoval v sveto deželo, kjer se bo mudil do meseca junija. Kakor hitro se povrne, bo nadaljeval in končal podlistek »Džungla«, kojega ponatis bo izdala Cirilova tiskarna. Z današnjim številko je začel v »Gospodarju« izhajati podlistek, ki obravnava velezanimivo vojno snov iz napoleonskih vojn. Podlistek bo zanimal naše cenjene čitatelje in naročnike ravnotako kakor »Džungla«.

Letošnje birme se bodo vršile v naši škofiji po sledečem redu: v dekaniji Velika Nedelja: v soboto, 9. maja 1925 pri Veliki Nedelji, nedeljo, 10. maja v Ormožu, ponedeljek, 11. maja v Središču, torek, 12. maja pri Sv. Bolfenku na Kogu, sredo, 13. maja pri Sv. Miklavžu, četrtek, 14. maja pri Svetinjah, soboto 16. maja pri Sv. Tomažu in v nedeljo 17. maja pri Sv. Lenartu blizu Velike Nedelje. V dekaniji Zavrč: v nedeljo 14. junija v Zavrču, ponedeljek, 15. junija pri Sv. Barbari v Haložah, torek, 16. junija v Leskovcu v Haložah, sredo, 17. junija pri Sv. Vidu in četrtek, 18. junija pri Sv. Trojici v Haložah. V dekaniji Maribor desni breg: v nedeljo, 21. junija pri Sv. Lovrencu na Pohorju, ponedeljek, 22. junija pri Sv. Mariji v Puščavi, torek, 23. junija v Rušah in sredo, 24. junija v Limbušu. V dekaniji Marenberg: v soboto, 4. julija na Muti, nedeljo 5. julija v Marenbergu, ponedeljek, 6. julija na Remšniku, torek, 7. julija v Breznem in sredo 8. julija na Kapli. V dekaniji Starigr: v nedeljo, 19. julija pri Sv. Martinu, ponedeljek, 20. julija pri Sv. Vidu nad Valdekom, torek, 21. julija v Doliču, sredo, 22. julija pri St. Ilju pod Turjakom, četrtek, 23. julija pri Sv. Miklavžu, soboto, 25. julija v Podgorju, nedeljo, 26. julija v Slovenjgradcu, ponedeljek, 27. julija v Staremtrgu, torek, 28. julija pri Sv. Roku na Selah, sredo, 29. julija pri Sv. Danielu v Razboru, četrtek, 30. julija v Pamečah, soboto, 1. avgusta na Kronske gori in nedeljo, 2. avgusta pri Sv. Janežu blizu Dravograda. — V mariborski stolnici se zavoljo romanja v Rim, vrši birma namesto na binkoštno nedeljo že na praznik Vnebohoda Gospodovega, dne 21. maja 1925.

Občine, pozor! Žerjavovec dr. Spiller-Muys je razposlal tekom mesca marca »vsem srenjam in soseskam v Sloveniji« povabilo, da pristopijo k njegovi zadrugi »Zvezi slovenskih srenj in sosesk.« Srenje in soseske, ki imajo kaj skupnega premoženja (gozdove, pašnike), hoče Žerjavov pomočnik, agrarni komisar Spiller-Muys prikeniti na Žerjavov kapital! Žerjavu, ki je znan po svojem Agro-Merkurju, niso dovolj banke, iz katerih dobiva denar za boj proti krščanstvu! Njega, ministra za gozdove, bodejo

v oči tudi veliki gozdovi in pašniki, ki jih imajo nekateri taki gospodarski odbori in odseki. Zato hoče tudi te gozdove in drugo skupno premoženje občanov zaslužiti ju-dovskemu kapitalu in protikrščanski gonji!

Pozor, posestniki, ki imate poslopja zavarovana pri tujih judovskih zavarovalnicah! Zavarujte, oziroma povzvišajte zavarovalnino pri edino domači slovenski Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani. Večinoma v vsaki občini je njen zastopnik, zglasite se pri njem, tam dobite nasvet in navodilo. Ne dajte se premotiti od agentov tujih zavarovalnic, akoravno Vam porečejo, da je to vse eno. Ne verjamite jim, ker oni Vas hočejo vloviti, zahtevajte, da Vam pokažejo pooblastilo, ker veliko jih je, ki hočejo Vas premotiti in na tak način spraviti v zadrego. Torej, zavarujte Vaša poslopja pri edino domači slovenski Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani!

Mariborske novice. Zadnjo nedeljo se je vršilo v Mariboru na Glavnem trgu razvite orjunskega prapora. Že cele mesece so orjunci trobili po policajdemokratskih listih, kako nekaj veličastno slovesnega bo to razvite novega orjunskega prapora v obmejnem Mariboru. V nedeljo se je res pripeljalo v Maribor nekaj uniformiranih orjuncov in orjunc, ki so se pa v dežju in mrazu presneto kisto držali. Orjunce so pozdravili na kolodvoru sami najbolj zagrizeni žerjavovci in nikdo drugi. Tudi nekaj zastav je viselo raz hiš Nemcev, katerim so orjunci po svoji stari navadi grozili z nasiljem, ako ne bi razobesili zastav. Največjo blamažo pa so doživeli orjunci z blagoslovom svoje zastave, katere jim ni hotel blagosloviti kljub večkratni prošnji niti pravoslavni vojaški duhovnik. Blagoslov so opravili orjunci sami. Zastopnike vojaštva so vabili, a ni bilo nikogar. Blagoslov novega orjunskega prapora v Mariboru je bil mogočno razboznani tam-tam, ki se je pa v nedeljo razblinil v orjunske-policajdemokratsko blamažo. — Na Marijin praznik v sredo je blagoslovil v frančiškanski cerkvi č. g. stolni dekan dr. Tomažič novo zastavo mariborske katoliške omladine. — Celi Maribor je poln govoric o zločinu, ki se je dogradil zadnjo soboto okrog 4. ure popoldne v Loški ulici. Tamkaj je namreč stanovel že dolgo časa kakih 60 let stari Fr. Tumpej. Mož je živel skupaj s svojim sinom in se je preživljal na ta način, da je redil prašiče in jih potem prodajal. Pred kratkem je prodal dva prašiča in dobil za nju 3500 din. V soboto okrog 4. ure popoldne so slišali Tumpejevi sosedje iz njegove sobe ječanje in klice na pomoč. Pri vstopu v Tumpejevo sobo so našli moža v luži lastne krvi. S krvjo je bila oškropljena tudi postelj ter stena. Na tleh je ležala krvava sekira in žepni nož. Ko so Tumpeja našli v tem položaju, je bil pri polni zavesti in ga je rešilni oddelek obvezal in prepeljal v bolnico. Tumpej pravi, da sta ga napadla, ranila s sekiro in ga hotela oropati dva neznana človeka. V tem slučaju bi šlo za roparski napad. A Tumpej je bil revež in bi si bila roparja izbrala že kako bolj bogato žrtev. Nekateri trdijo, da si je hotel Tumpej sam končati življenje, a te govorice so precej neverjetne, ker doslej še nismo čuli, da bi kdo samega sebe tako dolgo lomastil po glavi, da bi se sam ubil. Celi slučaj je precej zagoneten in policija ga preiskuje.

Odlikovanje zvestih viničarjev. Kmetijska podružnica Maribor in okoliš oznanja, da bo na cvetno nedeljo, ob 10. uri popoldne v dvorani okrajnega zastopa (Koroška cesta 26, II) pridnim viničarjem svojega okraja, ki obdelujejo isto vinogradno posestvo že od 30 do 44 let, izročila diplome in denarne nagrade. Ti viničarji so: Jernej Kopčič v Celestrini 35, Anton Ribič v Hrenci 22, Franc Valentan v Nebovi 11, Alojzij Pinč v Počehovi 289, Jaka Ribič v Metavi 64 in Rudolf Crepinkov v Lažersbergu 177. Vabijo se pred vsemi udje podružnice, da prisostvujejo temu redkemu dogodku, pa tudi vsi viničarji in vino-gradniki, zlasti gospodarji odklopancev, in končno še žens-tvo in mladina, da se s pridnimi veselijo in vidijo, kako se udana zvestoba časti. — Načelnništvo.

Kmetijskim strokovnjakom! Menda ni delovnega sloja v naši državi, ki ne bi trpel radi povožne razdrapanosti in neorientiranosti. Med vsemi prizadetimi stanovi bo kmetijski uslužbenec peč najbednejši. Industrijski delavci, obrtniki, trgovci in drugi, da, celo nam sorodni stanovi, so, oklenivši se svojih organizacij, našli kmalu umevanje svojih teženj ter se postavili na dokaj trdna tla. In mi? Uslužbenec kmetijske stroke, stroke, ki je v agrarni državi toli pomembnejša, je ostal osamljen in radi neorganiziranosti tudi nezaščiten. Če se ga vendarle uvažuje in če uživa ugled, potem je to pripisati važnosti njegovega dela; on sam, kot idejni in izvršujoči činitelj, ni dosegel pripadajočo mu pozicijo šele tedaj, ko bo nastopal v strmenih vrstah in bo prišel tako tudi do svojih moralnih in gmo-nih pravic, ki morajo biti najmanj enake onim drugim stanov. Tovariši, kmetijski strokovnjaki! Imamo svojo stanovsko organizacijo »Društvo kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo« s točasnim sedežem v Mariboru (na vinarski in sadjarski šoli). Čegar namen je povzdiga kmetijskega pouka, gojenje kolegialnosti med člani, varovanje stanovskih interesov in podpiranje društvenih članov in v posebnih slučajih tudi njih rodbin. Ta organizacija, razširjena leta 1923, je še mlada; ali kali, ki so pognale, so žive in morajo postati važen faktor: ona, dotedaj pogrešana društvena tvorba, ki bo svojim članom skrbna matica. Vsi uradniki kmetijske stroke, ki so absolventi kake kmetijske šole in so v javni ali zasebni službi, spadajo v okrilje svoje stanovske organizacije. Povabljeni so vsi, da se ji pridru-zijo; naj bi ne bilo niti enega, ki se vabilu ne bi odzval. Kajti čas beži in naše bedno stanje nam govori dovolj resen memento: Tovariši, organizirajmo se! Naj vzplamti med nami misel za skupnost, eliminirajoč grdi individualizem in malomarnost za skupne interese! Kajti v skupnosti je moč in le skupno bomo mogli kronati naše delo, hotenje naše. — Prijave za pristop k društvu s članarino, ki znaša za leto 1925 25 din., sprejema odbor, pri katerem se dobijo tudi poštno nakaznice.

Politični ogled.

Država SHS.

Nedeljska seja narodne skupščine je bila zgodovinska. Ljuba Davidovič je prebral program bloka narodnega sporazuma, kateremu je temelj narodna, socialna in gospodarska enakopravnost ter zakon in ideali človečanstva. Radikali in samostojni demokratje so pa postavili temu programu nasproti surovo silo. Silo so poveljevali govorniki, ki so odgovarjali Davidoviču, sila je bila pa tudi zlasti pri samostojnih demokratih organizirana ter je samo čakala na povod in migljaj za izbruh. Ko je govoril hrvatski posla nec dr. Bazala ter povdarjal, da so v zbornici poslanci, poslani sem od vlade, drugi pa ljudski zastopniki, poslani sem od ljudstva, je izbruhnilo. Samostojni demokrati in radikalski poslanci so navalili na govornika, ki je mirno stal na govorniškem odru in ko so opozicijonalc prihiteli na pomoč, je nastalo splošno prerivanje in pretepanje. Vlada s skupščinskim predsednikom vred je bežala iz dvorane. Izgubili so se pa tudi prvaki radikalov in samostojnih demokratov.

Ponoči se je seja nadaljevala in vladna večina je sklde-nila, da se »nespornik«, to je njeni mandati odobrijo.

V ponedeljek so prišli na vrsto »sporni« mandati in sicer najprej volilno okrožje Maribor—Celje. Najprej je govoril zemljoradnik Vujič splošno o nasilju radikalov in samostojnih demokratov pri volitvah, potem je pa nastopil poslanec SLS Franc Smodej, ki je navajal nepravilnosti in nezakonitosti, ki jih je izvršila samostojno-demokratska stranka v Sloveniji ter najodločnejše pobijal in obsojal ostudne žalitve in obrekovanja slovenskega naroda od stra ni samostojnih demokratov sploh in posebej še od posl. dr. Pivka najprej v verifikacijskem odboru, potem pa na nedeljski seji skupščine.

Dobro je povdarjal politično zavednost našega ljudstva, rekoč: »Dr. Pivko je rekel, da SLS stoji in pade z duhovščino. Lahko rečem, da je naša stranka tako močno organizirana, da bi ostala, če bi ne bilo nobenega duhovnika, ravnotako krepka naprej, kakor doslej. To pa zato, ker je naša stranka stranka poštenja in zato je vsa naša duhovščina z njo. Naša stranka bo ostala, ker sloni na večnih načelih, naša stranka bo ostala, ko ne bo nobenega vašega korupcionista več!«

Ker je govornik tudi temeljito razkrinkal dr. Žerjava, je vstal sam Pribečević ter skušal braniti svoje ljudi v Sloveniji. Ta chramba in napadi na slovenske voditelje so se mu pa popolnoma ponesrečili. Pribečević je izzival tudi dr. Korošca, njegovi ljudje so pa imeli pripravljen nanj napad, kakor prejšnji dan na hrvatskega poslanca, pa se ni obneslo ne eno in ne drugo. Poslanec Smodej je našteval žrtve samostojno-demokratskega nasilja v Sloveniji. Pribečeviću je pa zaklical ob koncu svojega govora: Vaš današnji nastop kaže, da smo imeli popolnoma prav, kar smo glede vas in vaše stranke iznešali v javnosti. Vedno smo bili za pošten sporazum, toda z vami nikdar!

Konferenca Male antante

je preložena na maj. Rumunski zunanji minister je naglašal, da to ni radi notranjih razmer v Jugoslaviji in Rumuniji, kakor se je govorilo, ampak radi tega, ker bi tudi Grčija rada pristopila k Mali antanti in se vršijo tozadev-na pogajanja.

Pred rumunsko vladno krizo.

General Aavrescu, vodja rumunske ljudske stranke, je izjavil v nekem razgovoru, da pričakuje vsak trenutek padec Bratianujeve vlade, ki je s svojo zakonodajo in s svojo pogrešeno gospodarsko politiko zapravlja Rumuniji vse simpatije doma in v inozemstvu. Kot naslednico liberalne stranke v vladi je označil general Aavrescu rumunsko ljudsko stranko.

Rusi in Ukrajinci.

Dočim je manjši del Ukrajine pod poljsko vlado silno zatiran, živi večina Ukrajincev z Rusi v najboljših odnosih. V kratkem bodo postali vsi uradi, šole in ostale javne naprave v Ukrajini izključno ukrajinske. Osrednji sovjetski izvrševalni odbor za Ukrajino je dovršil vse priprave za samostojno ukrajinsko upravo. Do začetka leta 1926 mora biti izvršena popolna ukrajinizacija Ukrajine.

dane sladkorne pese, rekoč: podpirajte naše zahteve po povzvišanju carine in mi vam izplačamo ves dolg. Posestniki pa tega nočejo storiti in bodo rajši opuščali na mnogih mestih sejanje pese. Na ta način bo krasno razvita sladkorna industrija začela zopet pešati vsled lakomnosti osmihih fabrik.

Ako računamo, da porabi v naši majhni Sloveniji vsak človek približno samo 6 do 8 kg sladkorja povprečno na leto, zneso to za ves narod že 25 do 30 milijonov din. preplačila glede svetovnih cen in 25 do 30 milijonov din. po teče v široke žepe sladkornih fabrik. Vsa Jug slavija pa plača letno 250 do 300 milijonov din. v nenasične malhe sladkorne... magnatov. Ali je to narodno gospodarstvo? Ali sme iti tako naprej?

Takemu neupravičenemu izmozgavanju celega naroda po osmihih fabrikah mora vlada narediti konec! Vlada mora znižati sladkorne cene na svetovno pariteto, ali pa odstraniti sedaj nepotrebno zaščitno carino za sladkor, da se omogoči prosta konkurenca. Prosta konkurenca z odprtjem mej za sladkor ne more več škodovati domači industriji, ker proizvaja že nadprodukcijo. Ako pa sedajna vlada tega noče ali ne more izvesti, pa naj odstopi, kajti narod je že dovolj krvavel za to panogo domače industrije.



Lord Curzon umrl.

Dne 20. t. m. je umrl znani angleški državnik lord Curzon. Rojen je bil dne 11. januarja 1859, leta 1886 je bil pa prvič izvoljen za poslanca v gosposki zbornici. Leta 1899 je postal indijski podkralj. Njegova politika v Indiji je bila naperjena proti Rusiji in tudi pozneje se je vedno zalagal in zavzemal za to, da bi bila Anglija kar najaktivnejša v protiruski fronti.

Politični ogled.

Država SHS.

Nedeljska seja narodne skupščine je bila zgodovinska. Ljuba Davidovič je prebral program bloka narodnega sporazuma, kateremu je temelj narodna, socialna in gospodarska enakopravnost ter zakon in ideali človečanstva. Radikali in samostojni demokratje so pa postavili temu programu nasproti surovo silo. Silo so poveljevali govorniki, ki so odgovarjali Davidoviču, sila je bila pa tudi zlasti pri samostojnih demokratih organizirana ter je samo čakala na povod in migljaj za izbruh. Ko je govoril hrvatski poslanec dr. Bazala ter povdarjal, da so v zbornici poslanci, poslani sem od vlade, drugi pa ljudski zastopniki, poslani sem od ljudstva, je izbruhnilo. Samostojni demokrati in radikalni poslanci so navalili na govornika, ki je mirno stal na govorniškem odru in ko so opozicijonci prihiteli na pomoč, je nastalo splošno prerivanje in pretepanje. Vlada s skupščinskim predsednikom vred je bežala iz dvorane. Izgubili so se pa tudi prvaki radikalov in samostojnih demokratov.

Ponoči se je seja nadaljevala in vladna večina je sklenila, da se »nesporne«, to je njeni mandati odobrijo.

V ponedeljek so prišli na vrsto »sporni« mandati in sicer najprej volilno okrožje Maribor—Celje. Najprej je govoril zemljoradnik Vujič splošno o nasilju radikalov in samostojnih demokratov pri volitvah, potem je pa nastopil poslanec SLS Franc Smodej, ki je navajal nepravilnosti in nezakonitosti, ki jih je izvršila samostojno-demokratska stranka v Sloveniji ter najodločnejše pobijal in obsojal ostudne žalitve in obrekovanja slovenskega naroda od strani samostojnih demokratov sploh in posebej še od posl. dr. Pivka najprej v verifikacijskem odboru, potem pa na nedeljski seji skupščine.

Dobro je povdarjal politično zavednost našega ljudstva, rekoč: »Dr. Pivko je rekel, da SLS stoji in pade z duhovščino. Lahko rečem, da je naša stranka tako močno organizirana, da bi ostala, če bi ne bilo nobenega duhovnika, ravnotako krepka naprej, kakor doslej. To pa zato, ker je naša stranka stranka poštenja in zato je vsa naša duhovščina z njo. Naša stranka bo ostala, ker sloni na večnih načelih, naša stranka bo ostala, ko ne bo nobenega vašega korupcionista več!«

Ker je govornik tudi temeljito razkrinkal dr. Žerjavo, je vstal sam Pribečević ter skušal braniti svoje ljudi v Sloveniji. Ta chramba in napadi na slovenske voditelje so se mu pa popolnoma ponesrečili. Pribečević je izzival tudi dr. Korošca, njegovi ljudje so pa imeli pripravljen nanj napad, kakor prejšnji dan na hrvatskega poslanca, pa se ni obneslo ne eno in ne drugo. Poslanec Smodej je naštelavil žrtve samostojno-demokratskega nasilja v Sloveniji. Pribečeviću je pa zaklical ob koncu svojega govora: Vaš današnji nastop kaže, da smo imeli popolnoma prav, kar smo glede vas in vaše stranke iznešali v javnosti. Vedno smo bili za pošten sporazum, toda z vami nikdar!

Konferenca Male antante

je preložena na maj. Rumunski zunanji minister je naglašal, da to ni radi notranjih razmer v Jugoslaviji in Rumuniji, kakor se je govorilo, ampak radi tega, ker bi tudi Grčija rada pristopila k Mali antanti in se vršijo tozadevna pogajanja.

Pred rumunsko vladno krizo.

General Averescu, vodja rumunske ljudske stranke, je izjavil v nekem razgovoru, da pričakuje vsak trenutek padec Bratianujeve vlade, ki je s svojo zakonodajo in s svojo pogrešeno gospodarsko politiko zaprila Rumuniji vse simpatije doma in v inozemstvu. Kot naslednica liberalne stranke v vladi je označil general Averescu rumunsko ljudsko stranko.

Rusi in Ukrajinci.

Dočim je manjši del Ukrajine pod poljsko vlado silno zatiran, živi večina Ukrajincev z Rusi v najboljših odnosih. V kratkem bodo postali vsi uradi, šole in ostale javne naprave v Ukrajini izključno ukrajinske. Osrednji sovjetski izvrševalni odbor za Ukrajino je dovršil vse priprave za samostojno ukrajinsko upravo. Do začetka leta 1926 mora biti izvršena popolna ukrajinizacija Ukrajine.

Prireditve.

Orliška srenja Središče priredi v nedeljo, dne 29. t. m., ob pol osmih zvečer svojo II. telovadno akademijo v prostorih Kat. doma v Ormožu. Spored akademije tvori 17 zelo pestrih točk. Posebno bodo ugajale gledalcem ljubke telovadne igrice mladenk in gojenk. Glavna točka akademije bodo gotovo »Predice« v narodnih nošah, in simbolično-ritmične vaje članic »Tri dobe češke zemlje.« Za zaključek izvajajo članice krasne umetniško-simbolične vaje »Gor čez izaro« v žalnih oblekah. Vstopnina: sedeži 7 in 8 din., stojšča 4 din. Blagejna se odpre 29. 3. ob 8. uri zjutraj. Z javnim nastopom v sporedu akademije hoče orlovska mladina, združena v organizaciji katoliške misli, boreča se za vzvišen cilj in smoter, pokazati javnosti, kaj zmora doseči na polju izobrazbe, naprednosti in umetnosti.

Politično društvo v Konjicah ima v nedeljo, dne 29. marca, po rani službi božji svoj redni letni občni zbor v kmečki hranilnici in posojilnici.

Tedenske novice.

Čitateljem in prijateljem podlistka »Džungla« v pojasnilo. Od raznih strani prihajajo na uredništvo vprašanja: Kdaj bo začelo v »Gospodarju« izhajati nadaljevanje in konec zanimivega podlistka »Džungla«? Podlistek je prevajal iz angleškega izvirnika mariborski bogoslovni profesor g. dr. Jehart. Dr. Jehart je krog Božiča odpoval v sveto deželo, kjer se bo mudil do meseca junija. Kakor hitro se povrne, bo nadaljeval in končal podlistek »Džungla«, kojega ponatis bo izdala Cirilova tiskarna. Z današnjo številko je začel v »Gospodarju« izhajati podlistek, ki obravnava velezanimivo vojno snov iz napoleonskih vojn. Podlistek bo zanimal naše cenjene čitatelje in naročnike ravnotako kakor »Džungla.«

Letošnje birme se bodo vršile v naši škofiji po sledečem redu: v dekaniji Velika Nedelja: v soboto, 9. maja 1925 pri Veliki Nedelji, nedeljo, 10. maja v Ormožu, ponedeljek, 11. maja v Središču, torek, 12. maja pri Sv. Bolfenku na Kogu, sredo, 13. maja pri Sv. Miklavžu, četrtek, 14. maja pri Svetinjah, soboto 16. maja pri Sv. Tomažu in v nedeljo 17. maja pri Sv. Lenartu blizu Velike Nedelje. V dekaniji Zavrč: v nedeljo 14. junija v Zavrču, ponedeljek, 15. junija pri Sv. Barbari v Haložah, torek, 16. junija v Leskovcu v Haložah, sredo, 17. junija pri Sv. Vidu in četrtek, 18. junija pri Sv. Trojici v Haložah. V dekaniji Maribor desni breg: v nedeljo, 21. junija pri Sv. Lovrencu na Pohorju, ponedeljek, 22. junija pri Sv. Mariji v Puščavi, torek, 23. junija v Rušah in sredo, 24. junija v Limbušu. V dekaniji Marenberg: v soboto, 4. julija na Muti, nedeljo 5. julija v Marenbergu, ponedeljek, 6. julija na Remšniku, torek, 7. julija v Breznem in sredo 8. julija na Kapli. V dekaniji Starigr: v nedeljo, 19. julija pri Sv. Martinu, ponedeljek, 20. julija pri Sv. Vidu nad Valdekom, torek, 21. julija v Doliču, sredo, 22. julija pri St. Ilju pod Turjakom, četrtek, 23. julija pri Sv. Miklavžu, soboto, 25. julija v Podgorju, nedeljo, 26. julija v Slovenjgradcu, ponedeljek, 27. julija v Staremtrgu, torek, 28. julija pri Sv. Roku na Selah, sredo, 29. julija pri Sv. Danielu v Razboru, četrtek, 30. julija v Pamečah, soboto, 1. avgusta na Kronske gori in nedeljo, 2. avgusta pri Sv. Janežu blizu Dravograda. — V mariborski stolnici se zavoljo romanja v Rim, vrši birma namesto na binkoštno nedeljo že na praznik Vnebohoda Gospodovega, dne 21. maja 1925.

Občine, pozor! Žerjavovec dr. Spiller-Muys je razposlal tekem mesca marca »vsem srenjam in soseskam v Sloveniji« povabilo, da pristopijo k njegovi zadrugi »Zvezi slovenskih srenj in sosesk.« Srenje in soseske, ki imajo kaj skupnega premoženja (gozdove, pašnike), hoče Žerjavov pomočnik, agrarni komisar Spiller-Muys prikeniti na Žerjavov kapital! Žerjavu, ki je znan po svojem Agro-Merkurju, niso dovolj banke, iz katerih dobiva denar za boj proti krščanstvu! Njega, ministra za gozdove, bodejo

v oči tudi veliki gozdovi in pašniki, ki jih imajo nekateri taki gospodarski odbori in odseki. Zato hoče tudi te gozdove in drugo skupno premoženje občanov zaslužiti ju-dovskemu kapitalu in protikrščanski gonji!

Pozor, posestniki, ki imate poslopja zavarovana pri tujih judovskih zavarovalnicah! Zavarujte, oziroma povzvišajte zavarovalnino pri edino domači slovenski Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani. Večinoma v vsaki občini je njen zastopnik, zglasite se pri njem, tam dobite nasvet in navodilo. Ne dajte se premotiti od agentov tujih zavarovalnic, akoravno Vam porečejo, da je to vse eno. Ne verjamite jim, ker oni Vas hočejo vloviti, zahtevajte, da Vam pokažejo pooblastilo, ker veliko jih je, ki hočejo Vas premotiti in na tak način spraviti v zadrego. Torej, zavarujte Vaša poslopja pri edino domači slovenski Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani!

Mariborske novice. Zadnje nedeljo se je vršilo v Mariboru na Glavnem trgu razvite orjunskega prapora. Že cele mesece so orjunci trobili po policajdemokratskih listih, kako nekaj veličastno slovesnega bo to razvite novega orjunskega prapora v obmejnem Mariboru. V nedeljo se je res pripeljalo v Maribor nekaj uniformiranih orjuncov in orjunc, ki so se pa v dežju in mrazu presneto kisto držali. Orjunce so pozdravili na kolodvoru sami najbolj zagrizeni žerjavovci in nikdo drugi. Tudi nekaj zastav je viselo raz hiš Nemcev, katerim so orjunci po svoji stari navadi grozili z nasiljem, ako ne bi razobesili zastav. Največjo blamažo pa so doživeli orjunci z blagoslovom svoje zastave, katere jim ni hotel blagosloviti kljub večkratni prošnji niti pravoslavni vojaški duhovnik. Blagoslov so opravili orjunci sami. Zastopnike vojaštva so vabili, a ni bilo nikogar. Blagoslov novega orjunskega prapora v Mariboru je bil mogočno razboznani tam-tam, ki se je pa v nedeljo razblinil v orjunsko-policajdemokratsko blamažo. — Na Marijin praznik v sredo je blagoslovil v frančiškanski cerkvi č. g. stolni dekan dr. Tomažič novo zastavo mariborske katoliške omladine. — Celi Maribor je poln govoric o zločinu, ki se je dogradil zadnje soboto okrog 4. ure popoldne v Loški ulici. Tamkaj je namreč stanovel že dolgo časa kakih 60 let stari Fr. Tumpej. Mož je živel skupaj s svojim sinom in se je preživljal na ta način, da je redil prašiče in jih potem prodajal. Pred kratkem je prodal dva prašiča in dobil za nju 3500 din. V soboto okrog 4. ure popoldne so slišali Tumpejevi sosedje iz njegove sobe ječanje in klice na pomoč. Pri vstopu v Tumpejevo sobo so našli moža v luži lastne krvi. S krvjo je bila oškropljena tudi postelj ter stena. Na tleh je ležala krvava sekira in žepni nož. Ko so Tumpeja našli v tem položaju, je bil pri polni zavesti in ga je rešilni oddelek obvezal in prepeljal v bolnico. Tumpej pravi, da sta ga napadla, ranila s sekiro in ga hotela oropati dva neznana človeka. V tem slučaju bi šlo za roparski napad. A Tumpej je bil revež in bi si bila roparja izbrala že kako bolj bogato žrtev. Nekateri trdijo, da si je hotel Tumpej sam končati življenje, a te govorice so precej neverjetne, ker doslej še nismo čuli, da bi kdo samega sebe tako dolgo lomastil po glavi, da bi se sam ubil. Celi slučaj je precej zagoneten in policija ga preiskuje.

Odlikovanje zvestih viničarjev. Kmetijska podružnica Maribor in okoliš oznanja, da bo na cvetno nedeljo, ob 10. uri popoldne v dvorani okrajnega zastopa (Koroška cesta 26, II) pridnim viničarjem svojega okraja, ki obdelujejo isto vinogradno posestvo že od 30 do 44 let, izročila diplome in denarne nagrade. Ti viničarji so: Jernej Kopčič v Celestrini 35, Anton Ribič v Hrenci 22, Franc Valentan v Nebovi 11, Alojzij Pinč v Počehovi 289, Jaka Ribič v Metavi 64 in Rudolf Crepinkov v Lažersbergu 177. Vabijo se pred vsemi udje podružnice, da prisostvujejo temu redkemu dogodku, pa tudi vsi viničarji in vino-gradniki, zlasti gospodarji odkovancev, in končno še žens-tvo in mladina, da se s pridnimi veselijo in vidijo, kako se udana zvestoba časti. — Načelnistvo.

Kmetijskim strokovnjakom! Menda ni delovnega sloja v naši državi, ki ne bi trpel radi povožne razdrapanosti in neorientiranosti. Med vsemi prizadetimi stanoviti bo kmetijski uslužbenec peč najbednejši. Industrijski delavci, obrtniki, trgovci in drugi, da, celo nam sorodni stanovi, so, oklenivši se svojih organizacij, našli kmalu umevanje svojih teženj ter se postavili na dokaj trdna tla. In mi? Uslužbenec kmetijske stroke, stroke, ki je v agrarni državi toli pomembnejša, je ostal osamljen in radi neorganiziranosti tudi nezaščiten. Če se ga vendarle uvažuje in če uživa ugled, potem je to pripisati važnosti njegovega dela; on sam, kot idejni in izvršujoči činitelj, je dosegel pripadajočo mu pozicijo šele tedaj, ko bo nastopal v strmenih vrstah in bo prišel tako tudi do svojih moralnih in gmo-nih pravic, ki morajo biti najmanj enake onim drugim stanov. Tovariši, kmetijski strokovnjaki! Imamo svojo stanovsko organizacijo »Društvo kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo« s točasnim sedežem v Mariboru (na vinarski in sadjarski šoli). Čegar namen je povzdiga kmetijskega pouka, gojenje kolegialnosti med člani, varovanje stanovskih interesov in podpiranje društvenih članov in v posebnih slučajih tudi njih rodbin. Ta organizacija, razširjena leta 1923, je še mlada; ali kali, ki so pognale, so žive in morajo postati važen faktor: ona, dotedaj pogrešana društvena tvorba, ki bo svojim članom skrbna matica. Vsi uradniki kmetijske stroke, ki so absolventi kake kmetijske šole in so v javni ali zasebni službi, spadajo v okrilje svoje stanovske organizacije. Povabljeni so vsi, da se ji pridru-zijo; naj bi ne bilo niti enega, ki se vabilu ne bi odzval. Kajti čas beži in naše bedno stanje nam govori dovolj resen memento: Tovariši, organizirajmo se! Naj vzplamti med nami misel za skupnost, eliminirajoč grdi individualizem in malomarnost za skupne interese! Kajti v skupnosti je moč in le skupno bomo mogli kronati naše delo, hotenje naše. — Prijave za pristop k društvu s članarino, ki znaša za leto 1925 25 din., sprejema odbor, pri katerem se dobijo tudi poštno nakaznice.

Umrta je obče spoštovana žena Marija Kanop, p. d. Brunčko in je bila v petek, dne 20. t. m., pri Sv. Antonu na Pohorju slovesno pokopana. Bila je zelo modra in pametna žena ter velika dobrotnica cerkve in revežev. Naj v miru počiva!

Umor lastne žene. Na Gornji Potkavi je v noči od 22. na 23. marca umoril Alojz Suntu, posestnik in klučavničar, svojo ženo, s katero je bil poročen še le 4 leta. Enake umor žene se je zgodil koncem novembra 1924, ko je Simon Mlakar umoril svojo ženo Marijo, in je bil zaradi umora obsojen od mariborskih porotnikov enoglasno na vešale. V štirih mesecih je to že drugi žalostni slučaj umora. Pijančevanje in nevera sta povsod vzrok takih težkih žalostnih dogodkov.

Od Sv. Lovrenca na Dravskem polju nam pišejo: Pri nas smo ta mesec po instalaciji novega župnika imeli sedaj že drugo slovesnost, namreč sklep drugega kmetijskegospodinskega tečaja: prvi je bil končan po novem letu, drugi pa dne 17. t. m. in sicer z javno skušnjo gojenk. Obeh tečajev se je udeležilo blizu pol stotine kmetijskih deklet, med temi tudi nekaj iz sosednjih župnij. Med navzočimi gosti so bili gg. kmetijski svetnik inž. Zidanšek v imenu velikega županstva, okrajni glavar dr. Vončina ter vladni komisar okrajnega zastopa Brenčič iz Ptuja, in g. dekan hocki Sagaj. Pri pogostitvi, ki so jo naposled tečajnice pripravile, so razni govorniki povdarjali veliko važnost teh tečajev, zasluge merodajnih činiteljev, ki so ga omogočili, in skrb ter spretnost gospe voditeljice. Naj bi tečajnice izpolnile v življenju lepe nade, ki jih stavimo vsi nanje! Obenem pa želimo, da bi v doglednem času zapet malajše vrstnice sedajšnjih udeleženk prišle pri novem tečaju na vrsto!

Kako se izvaja agrarna reforma na Vurbergu. Meseca januarja je bil nek velik gospod od agrarne direktije iz Ljubljane pri tukajšnji graščini na ogledu zemlje. Pa kakšen je bil ta ogled! Od gotove strani smo slišali, da je šel ta veliki gospod z g. direktorjem v hlev in si pogledal živino, iz hleva pa v vinsko klet, kjer so se mudili cele 4 ure, potem pa je bil ogled gotov. Kakor se nam dozdeva, komisije navadno preiskujejo dobro vinsko kapljico vurberških gor, ne pa zemljo, katere naj bi se po naredbi ministrstva razdelila med tukajšnje siromake.

Naredba ministra za agrarno reformo o postavljenju agrarnih veščakov. Z rešenjem gornjega ministrstva štev. 32895-24 so bili razpuščeni vsi občinski agrarni odbori. Namesto teh se je v smislu istega rešenja o priliki revizij zakupodaje zaslisevalo po potrebi po dva agrarna interese iz vsake občine. Ker se v praksi ta odredba ni obnesla, je minister za agrarno reformo izdal rešenje štev. 54650-24, potom katerega se smatrajo vsi občinski agrarni odbori, kakor tudi omenjeni ad hoc izbrani zastopniki razrešeni svojih dolžnosti. Obenem se pa pooblastijo okrajni agrarni uradi, da zamorejo v slučaju potrebe iz vsake vasi z dekretom postaviti po dva agrarna veščaka izmed takih oseb, katere so uradu znane kot povsem nepristranske in neselbične osebe, katere zamorejo in hočejo zastopati interese siromskih upravičencev agrarne reforme. Te osebe bi bile posvetovalni organi agrarnih oblasti pri izvedbi agrarne reforme ter jih imajo agrarni uradi zaprijeti. Njihova služba je častna in nimajo pravice zahtevati kakorkoli nagrado ali vrnitev stroškov za vršitev svojih dolžnosti.

Kaj nam poročajo od Sv. Bolfenka v Slov. goricah? Star pregovor pravi: Prvi mrlič v novem letu je merodajen za celo leto; če prvi umrje moški, bo smrt tekom leta kosila večinoma moške; če prva umrje ženska, bode umrlo več žensk. Četudi je v tem pregovoru veliko praznoverja, se letos pri nas vendar uresničuje; umrlo jih je od 1. januarja do danes 7, med temi 5 moških; prvi je bil Vinc. Zivko, vinčar v Bišeckem vrhu, drugi Franc Brunčič, kmetijski prevzičkar v Črmlji; tretji Alojz Horvat, posestniški sin v Bišu; četrti Jakob Krajnc, posestnik v Sovjaku, in peti Franc Muršec, po domače Baha, posestnik na Kozlovcu. Še nekaj drugega nam kažejo gornje številke; celo lantsko leto jih je umrlo samo 14, letos pa še nismo končali prvega četrtletja in smo dosegli že polovico lantskega števila. Mogoče, da bo ta resnobni pregled malo stremil naše moške, da bodo manj gledali v kupice in boljše skrbeli za svoje zdravje. Potrebno bi bilo!

Cerkovnikovih klobas se mu je zahotelo. V velikonedeljskem cerkovniku so v noči dne 10. t. m. udrli še do sedaj neznani umorilci na podstrešje in mu odnesli vso meseno zbirco. Na sumu je nek že večkrat predkaznovani tat, ki sedaj okoli pravi, da odkar je prišel iz zapora, njegov želodec ne more nič mesenega prenesti. Ker je zgoraj imenovani cerkovnik v skrajno slabem gmotnem položju, ker je edino navezan na zbirco, se vsem domačim gospodinjam priporoča, da se ga blagovolijo usmiliti in mu poslati kako klobasio. Ako pa kdo kaj gotovega zna povedati v zgoraj imenovanem slučaju, dobi 1000 kron nagrade, katero dobi od pisca teh vrst, katerega naslov izve pri uredništvu lista ali pri velikonedeljski žandarmeriji.

Tekom par dni kar dva požara. Iz Ormoža poročajo: Po noči dne 18. t. m. je obiskal požar cvetličnjak ormoške graščine. V cvetličnjaku je bila naprava za kurjavo. Gasilno društvo iz Ormoža je omejilo ogenj na cvetličnjak in preprečilo napredno škodo; ker požar bi se bil lahko razširil na bližnja gospodarska poslopja. Zadnjo soboto, dne 21. t. m., krog 9. ure zvečer, je zgorelo g. Habjančiču gospodarsko poslopje in hlevi. Požar pri Habjančiču sta gasili kar dve gasilni društvi: mesino in iz Hardeka. Vzrok požara pri obeh omenjenih še doslej ni pojasnjen.

Od kod bomo jemali denar? Kakor vsi drugi uradi, morajo tudi krajni šolski sveti imeti naročen »Uradni list za ljubljansko in mariborsko oblast, kar stane 84 din. na leto. Toda to je gospodaru pri šolski upravi še premalo. Lentsko leto je prosvetni oddelek v Ljubljani ukazal in sicer z dne 31. 3., da morajo krajni šolski sveti naročiti list

»Prosvetni Glasnik«, ki ga izdaja prosvetno ministrstvo. Ta list stane letno 100 din. Niso še vsi krajni šolski sveti izpolnili omenjenega odloka, že nam je takoj po Novem letu poslal g. veliki župan v Ljubljani potom okrajnih glavarjev nov ukaz, da se morajo vse šole takoj naročiti na službeni list »Osnovna nastava« kot glasnik ministrstva prosvete, odeljenje za osnovno nastavo in narodno posvečevanje, kakor se bere v odloku. V tem listu se bodo objavili vsi razpisi, naredbe, objave, rešenja, obveščanja in vobče vsi odloki tega odeljenja, ki imajo službeni značaj in se ne bodo posebej razglaševali. Stane ta list nič manj kakor 150 din. letno in denar smo morali predsedniki krajnih šolskih svetov takoj iz svojega založiti. Upanje imamo, da nam bo veliki župan kmalu poslal na vsako šolo čudežnega kczla, da nam bo natresel cekinov, a mi kmetje ne bomo zmogli vsega. — Predsednik krajnega šolskega sveta v laškem kraju.

Novice iz laškega okraja. Tako sigurne zmage, kot so si jo predstavljali laški demokratje ob volitvah, si je drugje niso. Naročili so že poprej par kilogramov smodnika, da dajo duška zmagi in sramoti našim pristašem, ki so še tako nespametni, da jih podpirajo. Dan pred volitvami in na dan volitev je visela cela rjuha pred pisarno dr. Roša z napisom: »Kdor je za nizke cene, znižanje davkov in je sovražnik korupcije, bo volil 4. škrljico.« Poznamo pa laške demokratje, da so sovražniki teh lepih čednosti, zato smo pač volili po svoje. Radi neugodnih poročil za laške demokratje, ki so prihajala posebno iz Ljubljane na dan volitev, izostala je bakljada. To so priredili še le na dan pepelnice srede, popoldan ob 4. uri. Naložili so kandidata na voz, ki se je ob asistenci laške frakcije pomikal mimo pisarne dr. Roša po trgu proti mostu in na most pred justifikacijo. Predno pa to store, ugotovijo identiteto kandidata, kateri partiji pripada. Preiščejo njegove žepne v cekinasto denarnico ter so našli v njej legitimacijo, da je bil zaupnik SDS, reden član Sokola in je za 10 let že naprej plačal članarino, zato ga vržejo v vodo. Grda nehvaležnost! Bnega gospoda pa smo poleg pogrešali, da bi ob sprejodu sviral: »Ti boš pa doma ostala, stare zemlje ribala.« — Dne 11. in 12. marca je bil Baltičev revizor v največji občini okraja, Sv. Kristof. Kaj je našel, bomo videli. — Dne 17. marca je umrl 20letni laški župan Ad. Weber, hud Nemec, osebno pa poštenjak. Požarna bramba mu je priredila kot bivšemu načelniku častno spremstvo. — V »Jutru« beremo, da so med zaupniki SDS v občini Marijagradec med drugimi tudi Sufju Miha, Rud. Mejak, Karel Dvoršak in hotelir Kreuh Franc. Poznamo g. Kreuha kot izvrstnega, ugodnega in izvenstranskega gostilničarja v občini Marijagradec. Zato smo prepričani, da so ga volili ob njegovi nenavzočnosti in kot poštenjak ne spada v družbo pljačkašev in se bo za nastavljenjo zanjko zahvalil. Dr. Roš naj kisle grozdje v občini Marijagradec sam obira. Zobje pa naj ga Sufju Miha!

Zigasanje vstopnic. Dosedaj je zigasanje vstopnic za zabave, koncerte itd. vršil vedno oddelek fin. kontrole in se je veselilna taksa plačala na pošti potom čeka ali pa pri davčnem uradu. Od sedaj naprej pa bodo to delo izvrševali davčni uradi za okolišnih občin, ki spadajo k oddelku fin. kontrole na sedežu davkarije. Vsi prireditelji (društva itd.) na sedežu davkarije naj se torej obračajo radi plačila veselilne takse naravnost na pristojni davč. urad. Kontrolo pri prireditvah samih bodo tudi v naprej izvrševali organi fin. kontrole, radi česar mora biti pristojni oddelek vedno o prireditvi obveščen. Za območje fin. ravateljstva v Mariboru stopi ta sprememba s 1. aprilom t. l. v veljavo.

Dar Dijaški večerji. Na poslovnem sestanku Vincenca Lorenčič v Cogetincih pri odhodu k vojakom je nabral g. Jožef Herman, trgovec v Očeslavcih, za Dijaško večerjo 67 din. Darovali so: J. Herman 30 din., organist Rado Mohorič 10 din., načelnik orlovskega oddelka br. Fr. Markovič 10 din., Neimenovan 10 din. in še dva druga 7 din.

Gospodarstvo.

NA KATERE TRTNE SORTE NAJ PAZIMO PRI ZASAJENJU NOVIH VINOGRADOV?

Živimo v časih, ki stavijo z ozirom na obstoj človeka mnogo večje zahteve, nego je bilo to kedaj poprej. Vsaka stvar stremi za napredkom in svojem razvoju in vsaka stroka se stalno izpopolnjuje. Toda pred vsem je potrebno, da napreduje kmetijski stan, ki je temelj vsem drugim stanovom.

Eno važnih kmetijskih panog v Sloveniji tvori že od nekdaj vinogradništvo. In ravno vinogradništvo je tista kmetijska panoga, kjer smo v zadnjih letih doživeli marsikatero trpko izkušnjo ter ostali na enem in istem mestu. Pomankanje sposobnih delavcev in zastoj v vinskem prometu v povojnem času je mnogega vinogradnika spravilo ob dobro voljo. Posledica tega je bila, da so vinogradniki začeli zanemarjati najvažnejša vinogradna dela, kakor zatiranje nevarnih trtnih škodljivcev ter neobhodno potrebno rahljanje zemlje, drugo in tretjo kop itd. Tudi sajenje direktno rodečih trt (šmarnice, kvintona, otele i. dr.) je pojav, katerega je pripisovati ne toliko neznanju posameznih vinogradnikov, kakor nezdravim razmeram v našem vinogradništvu sploh. Na žalost moremo tedaj ugotoviti, da smo v vinogradništvu v zadnjih letih več nazadovali, nego napredovali.

Da bi prišli tem nezdravim pojavom v okom, priporočajo izkušeni vinarski strokovnjaki omejitev vinoreje le na najboljše lege in najbolj pripravne zemlje, kar je povsem pravilno. Zemljo, ki bi lahko služila poljedelstvu, ali je boljše za sadjerejo, priletno ako le kolikaj mogoče tem kulturam. Izdelal se je tudi zakon, po katerem je prepovedano saditi nežlahtne sorte, oziroma spravljati vino teh sort v promet. Vse navedene okolnosti govorijo za drugo smer našega vinarstva.

Obstoja pa še en razlog za preorientacijo v vinogradništvu. Če pogledamo v kroge porabnikov, opazimo, da se alkoholnih pijač porablja vedno manj in manj in da se vsi vsled krepkega, na široki podlagi začrtanega protialkoholnega gibanja, deloma pa tudi radi pritiska slabih socialnih razmer — nekako splošno iztreznjenje ljudskih delovnih slojev. Široke ljudske mase, ki so tik pred svetovno vojno živele nasladno in razkošno življenje, se pod vplivom razmer sedanjega časa vračajo k treznemu in varnemu ali ekonomičnemu življenju.

V očigled temu je pričakovati, da bodo življenjske potreščine, ki v ljudski prehrani ne igrajo posebne vloge, to je tobak, vino, žganje itd., zgubile svoje častilce in grozdje kot zdravo dietično živilo, ki nudi človeku ogromne množine redilnih snovi v obliki ogljikovih vodonov, bode pridobilo na odjemalcih in porabnikih.

Pri zasajanju novih vinogradov bi bilo potemtakem potrebno, da vpoštevamo to okolnost ter se pri izbiri nagibamo k sortam, ki veljajo kot dobre namizne sorte.

Namizne sorte, ki so pri nas razširjene in vrlo dobro uspevajo, so: bela in rdeča žlahtina, muškatelec, muškata žlahtina in mušketni silvanec. Imenovane sorte so proti trtnim boleznim sicer dokaj občutljive, vendar moremo ob skrbnem negovanju doseči povoljne uspehe.

Imamo pa še nekatere banaške namizne sorte, ki se baje tudi pri nas prav dobro obnesejo, kakor so tozadevni poskusi dokazali (dr. Megler, Ljubljana). To so: zelena magdalena, grozdje belo, zeleno in zelo sladko; tanjanka, neke vrste muškat, jagode svetlorumene; pravi muškat, jagode temnorumene barve; hamburško namizno grozdje, črne, podolgate in debele jagode; Slava Sopronj, ognska trta. Imenovane sorte dozoriijo že koncem meseca julija in v prvi polovici avgusta ter bi z ozirom na to lastnost mogle izpodriniti vsaj deloma zgodaj zrelo italijansko in dalmatinsko grozdje.

Ko bomo proizvajali večje množine grozdja poprej omenjenih sort, bo mogel izostati uvoz italijanskega grozdja, katero je napolnjevalo dosedaj naša tržišča. Delovni človek pa bo zavžival domači vinarski proizvod v svežem, nepokvarjenem stanju ter s tem krepil svoje mišice.

Za umnega vinogradnika je važno edinole to, kaj naj stori, da mu bo vinorodna zemlja donala kar največ denarja. Zategadelj se bo radevolje preorientiral v opisani smeri, ako bo uvidel, da mu bo s tem zajamčen večji uspeh.

Stvar merodajnih gospodarskih činiteljev pa je, da razmotrivajo pereča socialna vprašanja, ki utegnejo postati za modernega vinogradnika velevažnega pomena.

Vekoslav Štampar, ekonom.

Pokončevanje poljskih miši. V zadnji številki »Gospodarja« smo objavili interpelacijo g. poslanca dr. Hohnjeca na poljedelskega ministra glede pokončevanja poljskih miši, ki so postale zlasti v Prekmurju in v ljutomerskem okraju prava šiba božja na poljih. Na dr. Hohnjčevu interpelacijo je minister poljedelstva odgovoril: »Gospod poslanec! V odgovor na Vaše vprašanje o nujni pomoči za pokončevanje poljskih miši v Sloveniji mi je čast izjaviti: Ministrstvu je znano, da povzročajo poljske miši letos v Sloveniji, kakor tudi v drugih krajih naše kraljevine veliko škodo. Odrejeno je vse potrebno v borbi proti rastlinskim boleznim in kvarljivcem v mejah proračunske možnosti. V proračunu ministrstva za poljedelstvo in vodo je odrejeno za leto 1924-25 20.000 din. za pobijanje rastlinskih bolezni in škodljivcev. Od te svote sem podelil z odlokom br. 4644-III od 20. 9. 1924 svoto 3000 din., in z odlokom br. 48841-III od 7. 11. 1924 2000 din. poljedelskemu referentu mariborske oblasti za pokončevanje poljskih miši v Sloveniji; ministrstvo je torej potrošilo od svote 20.000 din., odrejene po proračunu, celo četrtino samo za Slovenijo, ostanek pa se je porabil za druge oblasti države, tako da sedaj ni mogoče, da bi se pokončevanje nadaljevalo, ker je proračun za to svoto že izčrpan.« — Naše poljedelsko ministrstvo se na strašno enostaven način otrese skrbi za tako važno vprašanje. »Nema para«, pa je dobro, pa magari potem miši in druge nadloge uničijo našemu kmetu vse premoženje. Pri nas, v agrarni državi, kjer vzdržuje državo v prvi vrsti kmet s svojimi krvavimi žulji, se vrže z bogato obložene mize državnega proračuna le neznatna drobtinica 20.000 din. za pokončevanje njegovih najhujših sovražnikov, ki mu uničujejo to, kar si on v potu svojega obraza pridela, denarja je pa dovolj, da se ga po nepotrebnem traži za stvar, ki državi ne prinašajo nikakih koristi, ampak bogate le pojedince.

Kmetijska podružnica Maribor in okoliš je s podporo, došlo nji od velikega župana, kupila 100 kg zmesi travnega in detelnega semena, da ga svojim dosedanjim letošnjim članom odda za polovično ceno. Zastran udov pri Sv. Petru, Sv. Marjeti, Sv. Križu, v Kamnici, pri Sv. Martinu in v Jarenini je načelnništvo podružnice prosilo dotične gg. župane, naj jim blagovolijo napisati nakaznice, s katerimi morejo seme dobiti. Vsi drugi udje (na daljine posamezne se ni mogoče ozirati) pa sprejemajo nakaznice pri načelniku (od pol 9. do 12. ure v Spodnještajerski ljudski posojilnici); na vse te ude pride v razmerju njih števila 37 kg. Seme se oddaja v trgovini Kljanšek in Penič (Vetrinjska ulica) proti izročitvi nakaznice in plačila — Načelnik.

Mariborski tržni dan dne 21. marca 1925. Lepo pomladansko vreme je privleklo 74 slaninarjev na mariborski trg, kjer so prodajali svinjino po 20 do 35 din., slanino po 25 do 30 din. in drob po 20 din. 1 kg. Domači mesarji pa so prodajali govedino po 13 do 17,50 din., teletino po 17 do 20 din. in svinjino po 20 din. 1 kg. Pri mestni mesarici pa je bila govedina po 15 din., teletina po 18 din. in svinjina po 20 din. 1 kg. — Perutnina: Tudi te je bilo precej na trgu. Cene so bile kokošem 25 do 60 din., gossem in racem 50 do 100 din., purenom pa 80 do 175